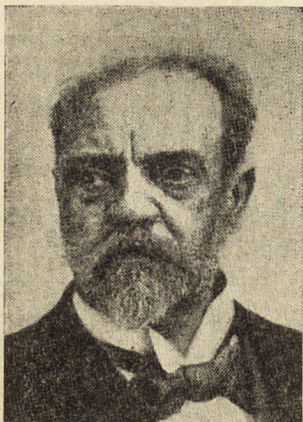

директоръ на националната консерватория въ Ню-Йоркъ. Тукъ той се запознава съ негърската музика, чийто пѣсни, съ тѣхната оригинална ритмика и мелодика, оплодяватъ неговата фантазия, и създава пре-

Антонинъ Дворжакъ

лестната си пета симфония — „Изъ новия свѣтъ“. Мелодическа и ритмическа самобитностъ отъ негърската музика и известни хармонически особености, въ връзка съ тѣхната тонова основа, той отразява по-късно въ други свои — главно камерни творения. 1895 се връща въ Прага и заема наново професорско мѣсто въ консерваторията, което бива разширено, като му се възлага длъжността артистиченъ директоръ.

Започналъ да твори въ класически (Бетховеновски) стилъ — съ Брамсова окраска, по-късно Д. измѣня своя художественъ мирогледъ, и започва да следва Листовото направление — това на програмната музика — (симфонична поема); — но въпреки това, въ своята сжщностъ неговото творчество е съ класически характеръ. Музиката на Д. изаявява неговата проста наивно-творческа натура. Надаренъ съ го-

лѣма първична музикално-творческа сила, той създава всичко по вътрешно чувство, но творейки като Сметана национално изкуство, той е чуждъ на неговата натура — този на единъ мислителъ въ тонове, на единъ човѣкъ на строгитѣ художествени принципи. Наивността, простосърдечието, що излъчва музиката на Д., не я лишава отъ сериозностъ, една глѣбина дори — изразена въ религиознитѣ му творби, се чувствува твърде осезателно. Макаръ и въ лицето на Д. неговитѣ сънародници да сж виждали най-голъмия (следъ Сметана) представителъ на чешкото оперно творчество — все пакъ операта е най-малко щастливата областъ на неговото дѣло.

Творби: 7 симфонии, (последната отъ които е moll — „Изъ новия свѣтъ“ се изпълнява по цѣлъ свѣтъ, и е една отъ най-любимитѣ въ програмитѣ на симфоничнитѣ концерти), 5 симфонични поеми: „Водникъ“, „Обѣдна вещица“, „Горскиятъ гълъбъ“, „Златното чакръче“, „Геройска пѣсень“; 5 увертюри: „Драматична“, „Хуситска“, „Карнавалъ“, „Въ природата“ и „Отело“, „Скерцо-капричиозо“, „Три славянски рапсодии“, „Славянски танци“ (2 серии), „Симфонически вариации“, една Сюита и Легенди — за оркестръ; по единъ концертъ за пиано, цигулка и виолончелъ, съ оркестръ; „Хуморески“, „Поетически картини на настроението“, Мазурки — за пиано; 10 струнни квартета, 2 клавирквартета, 4 клавиртриа (последното — прелестнитѣ „Думки“), по единъ струненъ квинтетъ и секстетъ; 4 цигулковы сонати, „Звукове отъ Моравия“, „Библейски пѣсни“, „Любовни пѣсни“, „Цигански пѣсни“, „Пѣсни въ народенъ тонъ“, и др. 4 пѣсни — за пѣние съ пиано, сракторията „Света Людмила“, една „Стабать Матерь“, единъ Реквиемъ, една кантата, оперитѣ: „Царъ и вжличаръ“, „Ванда“, „Твърдоглавецъ“, „Селянинъ-мошеникъ“, „Димитрий“, „Якобинецъ“, „Дяволътъ и Катя“, „Русалка“, и „Армида“.

Отъ голѣмата монография за Д. на От. Шоурекъ до сега сж излъзали 3 тома — издание на „Худебни Матиче“ въ Прага.

Дебюси, Клодъ Ашиль — Debussy, Claude Achille — знатенъ французски компонистъ — създателъ на „му-